

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на шість місяців . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1-70 кор

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на шість місяців . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: не возьмеш младости, віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що день крім неділь і руских св'ятів 5½ год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. л. Домбровського (Хоруцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неочечані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Чи має молодіжж займатися політикою?

(Конець).

Так само зовсім ні прижити, ні прилатати туг аргумент, що проф. Ягіч в австрійській делегації заявив, що мову в Боснії й Герцоговині називають боснійською (сим не хотів він однак доказувати, що мова боснійська самостійна і окремішна від сербо-хорватської!), бо се не усуває ані на крихту виводів проф. Масарика, котрий виразно (як ми се наводили в ч. 264) писав: «Нехай молодіж (акад.) займає ся політикою, але, як се образованим людям личить, річєво, нехай розсліджує історичні і політичні питання, нехай сама думає і не вірить в усе, що їй перший ліпший говорить. Але в тій цілі потреба, щоби слухач університету як найсильнійше студював у своїм заводі а також політично образував ся, (і дальше вказує проф. Масарик, як образувати ся).

Яким жеж способом і на якій основі дійшов п. В. Гн. до такого висновку, що нібито ціла стаття Руслана і наведена розвідка проф. Масарика була вимірена на те, щоби молодіж не займала ся «політикою», а лише бубненем лекцій для школи?! Сего ми нігде і ніколи не висловили в Руслані, неначєб молодіжки вистарчало лише те, чого она учить ся в школі, а навпаки ми нераз заохочували до поглиблюваня і розширюваня набутих в школі відомостей самообразованием, хоч сего не затаємо, що з брошур і видань а la Молода Україна молодіж нічого хосенного не научить ся, бо науку треба черпати з книжок написаних ученими людьми, пнакше виростають пусті баланди, що з «українською нікчемністю і блягєрською ігноранцією», як от хочби й сам редактор «Молодої України» важать ся накидувати ся на такого чоловіка, як Куліш і називати єго глумливо «ученим» з наводами! Імя Куліша буде, при всіх єго похибках, записанє золотими буквами в історії України, а навіть єго історичні твори, хоч не з усіма їх поглядами можна погодити ся, остануть монументальними працями, яких не зможе обминути ніякий історик, а писаня таких письмен, як п. Панейко і єму подібні підуть на завитя для бойків і інших крамарів.

Наостанку зазначаємо, що й се неправда, що пише п. Гнатюк, мовто «найбільшим парламентаристом і дипломатом у нас уважає Руслан п. Барвіньського». Руслан лише наводив факти з діяльності п. Б-о, котрі інші часописи або промовчували або перекручували, намагаючись обезславити п. Б-ого в очах рускої суспільности, так само, як п. Гнатюк, котрий бере ся до зацілюваня ідейности і ширеня самообразования а хоче понизити єго і поглумити ся з неєго в очах рускої молодіжки. Бо як жеж назвати, як не глумленєм, таку балаканину п. Гнатюка, що п. Б-ий дбав лише о добрі свідочтва (чи ліпше булоб, якби так посту-

нав, як деякі рускі «вічні» академики?!), читав лиш те, що носило печатку «дозволено цензурою», як став учителем — хо див пильно до школи (чи ліпше, щоб за недбував школу, як деякі рускі патриоти?!), завдавав, читав і ніякєю політикою не займав ся. Він певно не побирав окремих студий в політиці, бо ні Бережани, ні Тернопіль не надавали ся навіть до таких студий (чи лишє у Львові можна робити студий?!), та скоро перейшов до Львова, відразу став політиком і во ще яким, що й пари єму нема!» і т. д.

Що п. Гнатюк не знає того, скільки п. Барвіньський трудив ся для руского народу, се вчасти не дивиния, бо п. Г. ще бигав у паперовій шапці тоді, як єже п. Б-ий в Тернополі і на Поділю причинив ся до розбудженя народного житя (нехай про се поспитає де небудь між руским міщанством і селянством на Поділю, а дізнає ся що п. Б-ий заложив около 30 читалень і по читальнях їздив з лекціями). Впро чім відсилаємо п. Гнатюка до брошури Домонтаря, Ом. Варвіньський єго житє і діяльність, Льв. 1892, Изд. Ем. Левицького, Ал. Барвіньський зє історії культурного движєня руского народа на Прикарпатю (Прикарп. Русь т. II. 1901). — Ottav. Slovnik Nauky т. III. та Dictionnaire international des folkloristes contemporains, Henry Caproy, Paris, т. I. Там може дещо дізнати ся, що єго глумленє є лишє навчанє сліпою пристрастю — ненавистю. Вправді п. Б-ий не складав перед п. Гнатюком не то іспиту, але навіть кольоквію з політики, одначе доказом сєг, що п. Б-ий таки щось мусить тямити з політики, може послужити се, що від р. 1874—1880 був сталим дописувателем знаменитого політичного тижневника «Die Reform» видаваного Фр. Шувелькою, що єго статі містили відєньські виданництва «Conserv. Correspondenz» Die Reichswehr і «N. fr. Presse».

Так само не відомо п. Гнатюкови (він жеж прийшов на готове!), що ніхто инший, як п. Б-ий висдєнав (п. Б-ий ніколи не говорив що «виборів») печатанє в сїх шкільних книжок руских для Наукового Товариства ім. Шевченка і субвенції соймові і з міністерства — сего ніхто свідомий річи або доброї волі не заперечить — і тим приспорив товариству такі доходи, що п. Гнатюк міг покинути суплєнтуру і стати платним урядником (побіч секретарства) в Науковім Товаристві ім. Шевченка, що др. Франко міг покинути сотрудництво в Kurjer-і Lw. і обмежити ся на «жебрачі субвенції», як він висловлював ся в «Житю і Слові», що засіли в Науковім Товаристві і інші добре платні урядники, де давнійше трудили ся люди безплатно. Сим ми радіємо, що Наукове Товариство може тепер працю оплатувати, наводимо се лишє на те, щоб не забув від, як телятем був.

Годить ся однак зазначити, що й п. Гн. хоч так пристрастно і безосновно накинув ся на «Руслана» і профес. Масарика, промовляє за тим, щоб молодіж брала ся за книжки, щоби приго-

товляла ся до горожаньскєго житя (сєгож вимагає за проф. Масариком і Руслан), а так само як і ми остерігав молодіж перед устроєванєм політичних демонстрацій і маніфєстаций, бо сего не лишє не хвалить, але рішучо противить ся тому. Колиж уже про сї демонстрації мова, то треба зазначити, що у нас до того веде звичайно псевдопатриотична фразеологія, високопарні і патетичні фрази про боротьбу, про проливанє крови ітп. за нарід, а звичайно кінчить ся така борба, такий пролив крови за нарід тим, що демонстранта засудять на кару 50 р., котрі потім має руский посол вижебрати у формі дару з ласки для матери, щоби було чим заплатити кару за патриота (се факт, але nomina sunt odiosa!).

Наговоривши стільки неправди, має п. Гнатюк ще лице відзивати ся про нашу статю висловом аж з польскої фольк-льористики запозиченим: Psie głosy nie idą w nicbiosy і не хоче говорити вєже про інші справи нами порушені, «бо, як каже, не оплатить ся таланти ся в болоті» (чиж се не уличний вислов?!).

На закінченє додамо ще, що п. Гнатюкови здає ся, що «Літ. Наук. Вістникови» ітп. нападати на всіх і вся, але «Русланови» не вільно висловити своєї думки, бо ось прийняв на себе ролю прокуратора і через Виділ Наук. Товариства домагав ся того, чого навіть суд не має права вимагати, — названя імени автора згаданєї статі в Руслані. Се нехай буде доказом, до чого може довести сліпа пристрасть.

Руско-католицкий єпископат про виборчу реформу.

(Пастирське посланіє всіх трєх єпископів до духовєнства і вірних).

(Конець).

Тим лєкше буде нам о ту солідарність в житю горожаньскім публичнім, чим більше в наших часах принципи віри і моральности — в котрій очевидно під утратою вічного спасєннєя мусимо бути одним — стають ся тлом чи терєном, на котрім розвиває ся ціле публичне житє народів. Засади християньскої науки стають ся і у нас чим раз актуальнійшими принципами публичного житя. А до того їде на цілім свєті. Коли давно людськєсть була поділена на много таборів, зібраних коло найріжнійших прапорів політичних, особєстих чи партійних інтерєсів, з кождим майже роком зближаємо ся до хвилі, коли на цілім свєті будуть лиш два табори: Христа і єго противників. До того єще не дійшло; не лиш о засаду, о моральність веде ся бій, єще премного особєстих інтерєсів і поглядів ділить людей, але коли в політичних чи публичних справах давно входило в рахубу много принципів суспільних чи дипломатичних, обєятних для віри і моральности, днес чим раз більше житє публичне і політичне дотикає проблемів моральних, засадничих. Сей природний конєквєнтний розвій людскої суспільности з конєчности річи веде до всесторонної солідарности всіх християн; той сам розвій і в нашім народі

веде нас до солідарности не лиш в праці душпастирській але і публичній, бо та солідарність стає чим раз потрібнішою для Божої справи, котра в першій ряді лежить нам на серці. Вже для самого об'єктивного осудження положення потреба публичні справи спільно обговорювати а о те легко лиш при солідарности і організації. Се річ не легка кожду публичну справу по християнськи оцінити, знайти в ній ту гадку, ту засаду евангелія, котра єї рїшає, чи розв'язує. Як в приватнім житю чоловіка бувають положення так замотані, так не ясні, що прямо не знаєся, де обов'язок, який вихід з трудного положення, й треба порадити ся ученого мораліста, що би случай трудний розв'язав. так й в житю народів і в житю горожанських одиниць, не раз не знаєся, що як робити? де обов'язок? де правдиве добро народа? То, що добрим видаєся, не все є таким, бо нераз не досить предвиджуєся всі наслідки свого ділання. Добра воля сама не вистарчає, і правдивий патріот, котрий свому народови добра щиро бажає, може єму діланєм своїм правдиву шкоду принести, если в діланю, в судженю, в рїшеню за горячо річ бере, або за скоро рїшаєся, або має якісь упередженя, поводить ся пристрасною. Більшої ще солідарности і організації потреба до переведення по християнськи якоїсь справи, до впровадження в житє якогось принципу віри. Се може бути річю незвичайно трудною, коли стрічаємося з загальними упередженнями, з противною опінією, коли видаєся, що наш принцип противить ся народній справі. Очевидно в дійсности ніколи так не буде, добро народа лиш в науках Христа, але так може видавати ся: Такий вже характер ложі, що одіває ся в світло правди, і не дивно, сам бо сатана преобразується в ангела світа. Не веліє убо аще і служителі єго преобразуются, яко служателі правди (Кор.)

Противники віри так уміють украсити світлом науковости, патріотизму, народного добра свої теорії — що ані не спостережемо ся, коли накинуть пр.: клич, що кождий добрий Русин мусить бути соціалістом, атеїстом або чим там еще. Очевидно, що св'ященик кождий в таку хвилю зрозуміє, де обов'язок, де правда, але потреба буде солідарности і організації до того, щоби такий филі злого оперти ся, щоби стояти при прапорі Христа, хотяй би вороги нам і зраду закидали, потреба буде організації, щоби в таку хвилю слабші одиниці піддержати, горячийші стримати, загріти і до чину побудити оспальші

Зближаємо ся до часів, де солідарність може сама зі себе знайде ся поміж нами, але вже тепер чим раз частійше стрічаємо ся в публичнім житю з справами, в котрих рїшає засада якоїсь Христової науки. Раз враз видимо брак любови, несправедливості, ненависті, і беззглядно на наші політичні пересвідченя, всі солідарно мусимо рїшучо кожду несправедливість і кожду ненависть осуджувати. Мусимо боронити наш нарід і перед політичною кривдою і несправедливістю і стеречи єго, щоби не мав в серці політичної партійної ненависти до противника. Мусимо в імені Христа працювати над усуненєм всякої несправедливости і ненависти, над впровадженням і в житє публичне принципів справедливости і любови. Солідарно мусимо за зло, за неморальне уважати роздуване пристрасности, заздности зглядом посідаючих, гнїву, захлапности на чуже добро. Гроженє гвалтами, терроризованє, дуренє людей обітвнцями не до здійсненя, накидуванє силою свого способу поступованя, мусимо уважати за неморальні і нехристиянські средства, котрих не лиш не вільно нам самим уживати, але на котрі не вільно нам і мовчати. Коли би приміром несовісні агітатори обіцували річи неможливі, противні справедливости і любови ближнього, кождий св'ященик буде уважати за правдивий обов'язок перед таким обманством перестеречи людей. Коли би пр. на яких небудь зборах чи вічу, хоч один голос дав ся чути похваляючий злочин н. пр. підпаленє — морд — кождий св'ященик мусить уважати за св'ятий обов'язок таке виступленє нап'ятувати публично яко противне Божому заповітови; мовчанє було би занадто виразним похвалєнєм злочину, було би протє тяжким гріхом. Взагалі чимраз частійше потреба нам сміло своє мнїє висказувати і чеснота горожанська, котру „цивільною відвагою“ називають —

чим раз більше сходять на моральний обов'язок катехизму „о чужих гріхах“.

Але не лиш в подібних случаях публичного житя, де ясною і виразною є зв'язь з засадами евангелія, ті засади будуть для нас підставою солідарности; знаходять ся і там, де їх більшість а може і загал не легко спостерегає. Знаходять ся принцип моральний в попіраню кандидатури на посла і обов'язок питати о єго пересвідченє що до віри, окаже ся рчею засадничо неможливою толерувати акцію, впливу на нарід чоловіка непевного що до пересвідченє релігійних, а більше еще противника віри або атеїста; раз враз потреба буде успокоювати нарід, втримувати пориви, в котрих розбуджає ся пристрасність небезпечна, хоть і благородною надаєся. Не раз а тисячу разів треба буде пригадувати людям обов'язок любови ближнього, і перестерігати перед ненавистю, і робити се не лиш в церкві, але і в горожанським житю, збивати софізмати, котрими доказуєся, що в політиці ненависть дозволена, а кривда самообороною.

О ту солідарність буде нам і для того легше, бо она мусить опирати ся на солідарности з народом. Крім принципів віри, моральности і християнської душпастирської любови єсть всім нам спільний принцип суспільної любови і суспільної праці для люду. Вправді впливає він з душпастирської ревности і дбалости о спасенє душ так, що кождий правдивий аостол Христової науки, кождий св'ященик перенятий церковним духом, буде мати щось з тої дбалости о дочасне добро людей, сповняючи не лиш діла милосердя зглядом душ, але і зглядом тіл. А кождий, хто зрозуміє небезпеченства наших часів полягаючих на тім, що дочасні інтереси людей відвертають їх від Церкви, буде уважати за свій обов'язок тим матеріальним інтересом також прив'язувати людей до Церкви, провадити їх до спасеня. Але в нашім духовенстві єсть щось більше еще: християнська любов, душпастирська ревність, в тім напрямі суспільних зносин до люду і праці для него так перейшла в звичай цілого нашого духовенства, що тип св'ященика, котрий з висока глядить на селянина, свого брата, став ся чим раз більшою рідкостю поміж нами. Св'ященик, котрий мав би звичай селянина — не пускати поза поріг кухні, промовляти до него лишень з гори, тоном розказуючим, майже гнївливим, котрому раз враз лучаєся уживати впрот образливих слів зглядом низшого брата, котрий в проповідях більше картає чим учить, і в житю не уміє з селянином щиро поговорити, до него зблизити ся, увійти в єго положенє, відчути єго біль, порозуміти кожду єго потребу, на кожду шукати ліку заради, хйба сам вже з власного щоденного досвїду давню пересвідчив ся, що бодай в наших часах таким способом поступати не можна. Най лиш порівнає своє село і свою церкву з селом сусїда, котрий для народа людний, зичливий, повний любови, а зрозуміє може ріжницю, яка єсть між тими двома системами поступованя. Хйба стане єму цілковито ясною річею, що єго система лишень до церкви зражує, що тим способом людей веде на вічну загладу до пекла.

Велика більшість наших св'ящеників щиро трудить ся і для дочасного добра повіреного собі народа. Загално всі розуміємо, як потрібно в наших часах суспільна акція Церкви, одного лиш не достає — лучности і солідарности сеї акції. А та лучність потрібна, бо без неї раз враз буде трапляти ся, що один з нас буде вивиривати ся в перед, другий з заду буде лишати ся, що один буде ставляти, а другий бурити — хоть один і другий будуть людьми доброї волі, при солідарности такого непорозуміння не буде, а праця кождого буде підтримана загалом і доповнена, поправлена і скріплена працею всіх, буде дійсно трезвалою. А що найважнійше, солідарність і організація устереже нас в суспільній акції від небезпеченства, в яке многі впали, що їх праця місто людей з церквою зв'язати, до Бога провадити, людей від Бога, від віри віддалила. Бо і справді таке небезпеченство лежить з природи річи в акції суспільній і публичній св'ященика, если єї мотивом не єсть ревність о спасенє душ, дбалість о Божу славу. Св'ященик, котрий в праці поза церквою шукає чогось иншого, не добра душ, віддалає ся сам

від ідей Христа і навіть несвїдомо відводить людей від Христа.

Тож в Боже ім'я і з Божою помочию зачинайте, братя, ту спільну християнську акцію, порозумівайте ся, організуйте ся, і нам, Вашим єпископам, дайте бодай знати о тім, що і як будете робити. Любов до Бога, то ідеал нашого житя — в любови до людей, до ближних проявляє ся, найже Ваша праця повна любови до ближнього веде і Вас і нарід до Божої любови, до вічного спасеня. Будучність народа в Ваших руках, бо та будучність в зв'язи з Христовою Церквою. Неутомимо трудить ся в праці для народа; радо несїть в жертву і власне добро, власну вигоду, коли того добро народа вимагає, працюйте для будучности, працюйте над християнським вихованєм суспільности, над вихованєм, катехизованєм дітий; не дайте ся провадити, а провадьте; захуйте між собою „єдинєнє дуза в союзі мира“ (Єфес. IV. 4), любіть ся взаїмно, взаїмно попірайте ся, помагайте собі, най кождий з свого уступає „Никтоже своєю си да шчег, но вже ближняго кїждо“ Кор. 10. 24. „над овсьми же сими стяжате любов, яже єсть союз совершенства“ (Кор. III. 14).

Благодать з духом Вашим Братя!
(Писано на спільній нараді в Перемишлі дня 29. грудня 1905 (11, I 1906) в день св'ятих младенєц за Христа убитих.

† Андрей
Митрополит
† Константин
Єпископ
† Григорий
Єпископ.

Політичний огляд.

Про виборчу реформу доносить Österr. Volkszeitung усталені найголовніші точки. Пропорціональну і плюральну систему правительство відкинуло зовсім, а приняло безусловно засаду безпосередних виборів. Розділ між містами а селами буде переведений на одноцільно, а після країв. Число мандатів для країв буде унормованє після їх податкової сили і культурного становиска, однак не в сій мірі, як сего жадають Німці. В Чехах Німці дістануть 48 мандатів замість жаданих 57, а в Моравії 17 замість 21. До засідженя права голосованя буде вимагати ся правдоподібно одного року. Анальфabetи не будуть виключені від голосованя. Розділ виборчих округів ще не переведений. — N. fr. Presse, яка всі вісти подає тенденційно на некористь Руснів (qualis tuitatio rerum!), робить замітку, що зі згляду на Галичину розважають еще заведенє пропорціональної системи. Ся сама часопись подає просторі звістки про польські збори в Рудках, де домагано ся між иншим відокреміння Галичини на взір Угорщини, про подвійні збори пос. Глобінського у Львові (перші розбили соціалісти) та посольське справозданє пос. Бобжинського в Вадовицях, який закидав правительству, що переводить виборчу реформу під знаком соціальної ненависти і тероризму та не здержує агітації неспокойних кляс (!) з цілою енергією існуючих законів.

Сербско-австрійське непорозумінє заострює ся так дуже, що грозить вибухом цлової війни між обома сусідними державами. З причини заключеня сербско-болгарської унії, австро-угорське правительство зажадало, щоби Сербія не предложила єї скупщині до ухвали доти, доки не буде покінчений цловий трактат з Австро-Угорщиною та щоби поробила в ній такі зміни, яких зажадає Австрія. На те відповіли з Білгорода зразу, що дивують ся такому жаданю Австро-Угорщини, уближаючому суверенности Сербії. Відєнь відповів коротко, що уважає ся ноту недостаточною і тому не думає відновити переговорів з Сербією. Тоді сербські міністри згодили ся на здержанє предложеня унії скупщині, та тільки поставили услівє, щоби зміни в сій унії не переводила Австро-У-

горщина односторонно, а на підставі спільного порозуміння з сербськими відпоручниками. На сю ноту відповів австро-угорський посол в Білгороді іменем свого правительства, що уважає її недостаточною і мусять наставати на се, щоби її кінцевий уступ був рівнозвучний з австро-угорською нотою, с. є щоби Австро-Угорщина мала право поробити довільні зміни в сербско-болгарській унії. Отже з Білгороду телеграфують, що вчора вечером заявив сербський міністер австро-угорському послови бар Чіканови, що сербське правительство відкидає поставлені Австро-Угорщиною умови, яко не даючи погодити ся з гідністю Сербії.

З Б у д а п е ш т у доносить Conservativе Correspondenz, що угода межі короною а коаліцією наступить дуже скоро; язик команди остане ненарушений, а за те коаліція одержить великі уступки на військовім полі і инші. Коаліція поставила зі своєї сторони жадане, щоби всі внесені в справі виборчої реформи цофнено. Бар Феєрвари був вчора знов на послуханю у цїсаря в віденськїм Бургу.

Н о в и н к и.

— **Календар.** Ві в торник: руско-кат.: Григорія Нисейск.; римо-кат.: Обр. П. Д. Марії. — В с е р е д у: руско-кат.: Теодозія пр.; римо-кат.: Тимотея.

— **Народні віча** в справі виборчої реформи відбудуть ся: дня 23. с. м. в Тлустім (пов. Заліщики) і в Маріямпольї коло Галича; дня 25. с. м. в Миколаєві н. Дн. о 11. год.; в Равчані: дня 23. с. м. в Магерові, Журавці, Раті, Карові, Новосілках кард., Річиці, Корчмині, Щепятині, Теглові, Голім і Вербиці; дня 24. с. м. в Лаврикові, Камінці вол., Тенетисках, Річках, Селисках, Домашеві, Новосілках переді, Вільгівку, Щевіці, Корчеві, Остробужу, Гійчу і Піддубцях; дня 25. с. м. в Монастирку, Малих Мостах, Корнях, Белци, Салашах, Динисках, Терношчині, Василеві, Стаях, Хлівчанах і Забрію; дня 26. с. м. в Потелічч, Верхраті, Махнові; дня 27. с. м. Девятєрі і Радружї.

— **«Босвий Прапор».** Під сею назвою почала в Станиславові виходити тижнева часопись (8 сторін вісімки) під редакцією п. Ант. Яновського. В пролові редакція ставить собі отсею програму: «Бороти ся за права людські і горожанські, боронити матір Русь і руску св. Церков від скритих і явних нападів наших ворогів, будити народну самосвідомість, почуте гідности і любови, горячої любови до всего, що своє рідне, руске, бути помічником і порадином в всяких змаганях наших народних діячів на народній ниві і горнути всіх до народної роботи — а то до дійсної, продуктивної а не реторичної. Щастя Боже до виповнення сеї задачі. Перше число „Б. Пр.“ є інтересне змістом і яко орган Станиславівчин повинен „Б. Пр.“ удержати ся.

— **З Рогатинщини** пишуть нам: В справі виборчої реформи відбуло ся дня 20. січня с. р. скликане місцевим комітетом народне віче при участі 600 народа в Липиці горішній, пов. рогатинського. Реформу виборчу реферував адв. др. Чайковский з Рогатина. Промовляли ще селянин Павло Людкевич і о. Мащак. Звісні резолюції прийнято односторонно і вислано їх телеграфічно до міністра-президента. Віче відбуло ся в асистенції двох комісарів і 9 жандармів. Всього було обчислене на те, щоби віче розв'язати, а відтак Бог знає що. Комісар не хотів ні як позволити, щоби референт промовляв з ганку до народа, який не міг помістити ся в хаті гасди Костя Скотара. Навіть не позволив промовляти крізь вікно, лише станув своєю особою між вікном а референтом, котрий мусів з усіх сил кричати, так щоб его почули люди зібрані на обійстю. Віче відбуло ся цілком спокійно. Опісля перейшли вічевки селом, співаючи патріотичні пісні.

— **Виступи сионістів.** Львівські сионісти зазначили свої національні змаганя двома публичними виступами. Держучись талмудового припису «зуб за зуб—око за око» сионісти розбили в суботу зборя жидівських соціялістів в льокалі при Обіздовій улиці. Іменно при виборі прези-

ди сионісти вчинили такий крик, що комісар розв'язав зборя. Зібрані вийшли на подвір'я і там почали бити ся, а бійка перенесла ся потім на улицю. Сяли обох ворожих таборів були майже рівні, і одні і другі вийшли з синцями від палиць та з порозбиваними носами. — Вчешної неділі около 8. год. вечер вийшли з жидівського тов-а при ул. св. Станислава три громади сионістичної молодіжи і дві з них потягнули ріжними дорогами під кагал, а одна на ул. Ягайлоньську під мешканє польского асимілятора д-ра Бика, презеса кагалу. Дві перні групи розігнала поліція, а третя громада сионістів вибила всі вікна в мешканю д-ра Бика. Відломками цегли засипано цілу улицю перед каменіцю д-ра Бика. Поліція арештувала трех демонстрантів.

— **Дрібні вісти.** В посліднім тижні померло у Львові 83 осіб, з того аж 24 на грузавку легких. — Слідство в справі крадежи тютюну в фабриці у Випниках вже покідчене. Беркмайстра Мавського вилучено з вязниці, прочих арештованих задержано. — В львівській кадецькій школі застрілив ся кадет Євген Розборський з незвісної причини.

Всячина.

— **Як би так у нас спробувати!** В Чикаго помер недавно Жан Гедлюнг наслідком налогового пияцтва. Сироти по нім обжалували перед судом трех шинкарів, у яких померший запивав ся і зажадали 17.000 доларів відшкодованя за смерть батька. Жалоба мала успіх, бо судия признав сиротам жадану винагороду, яку мають заплатити солідарно всі три шинкарі. Кілько у нас селян зашває ся на смерть, а їх діти тиняють ся потім попід чужі плоти? Американський судия скоро зробив би лад з шинкарями, розпиваючими людьми.

— **Генеза дневникаря.** (Після Альда Хієрїчо). Коли предобрый Господь сотворив людий, прийшло єму на думку, що оно добреб було, щоби кождий власним трудом заробляв на житє. Там то одної гарної днини приказав Він архангелам скликати трубами усіх людий на одно місце, а коли їх почислив, казав принести собі величезний мїх, в яким містили ся усі ремесла і усі занятя. І сказав те між присутних розпайовувати. І так став оден столяром, другий інженером, третий кравцем, четвертий моряком і т. д. А в своїй безмежній премудрости уладив Господь поділ так, що все відбуло ся по найбільшій справедливости; хто мав довгий язик, дістав адвокатуру; хто був «палкий», став жовніром; хто скорим кроком ступав в житю, касиєром, хто вказував нахил до дримоти, міністром і т. д. Так перепаював Господь усе, аж мішок став порожний, а не забув і тих, що богато грїхів мали до спокитованя, сих поробив народними учителями і помічниками урядників. Як вже поділ скінчив ся, хотів Господь відослати людий домів, коли нараз поза господним престолом почув ся глумливий голос: «А мені, Пане, не даш ніякої професії!» Милосерний Господь задумав ся; справді Він позабув на одного чоловіка, котрий случайно чи нароком заховав ся в фалдах небесної пурпури, очевидно щоби підслухувати а відтак скритикувати. «На жаль! приходиш за пізно, сказав Бог, усе розділене; як бачиш, мішок порожний, не маю вже ніякої посади до розданя». Він почав роздумувати; опісля звернув ся до людий і каже: «Яко добрі божі діти мусите постарати ся зложити отсею якусь професію, в противнім случаю вийде хто ана який скандал!» Люди почали роптати, але відмовити годі було; тільки кождий — як се авичайно дїє ся, коли хто приневолений до жертви — порішив в душі віддати в дарунок найтіршу частину своєї професії. Адвокат прим. пожертвував свої брехні, артист свою зависть, жовнір наклін до поєдинків, — народний учитель зложив на жертвеннику частину своєї нужди. Один поет тільки віддав дещо ліпшого: свої мрії і своє натхнїня. Можна собі уявити, яка мішанина вийшла в такої збірки! Милосерний Господь не дуже то нею утішив ся. «Що почати нам з отсим сорокати Іваном? — сказав. Але нове людске дитя засьміяло ся глумливо і відповіло: «Не журіть ся, Пане, вже я з тим дам собі раду яко журналіст». Сказав і поплїв ся у сьвіт. — („Буковина“.)

— **Озимина а покрива із снігу.** Як з одної сторони добродійною є покрива із снігу в часі острой зими, так з другої є вона небезпечна на весні, коли то по дощи нагло зверху замерзне, творячи ожеледу, яка не допускає повітря ні з вні ні з під споду. Наслідком того збіже придшує ся, а при наступаючїм огріваню землі плїснїє і вигниває. Сїй недогідности можна зарадити лише через покрупнене або поломанє місцями ожеледи. В сїй цілі переганяє ся по нїй в відповіднім віддаленю коні або воли, а в браку тих розбиває ся її бїяками. Великі маси снігу, так звані сніжні заспи, що також чинять часом в озиминї великі спустошеня, усуває ся під весну в сей спосіб, що посиує ся їх сажкою, попелом або пшеними подібними материями о темній барві, від чого ті заспи скорше топлять ся, бо в противнім разі збіже задля великого тягару, браку повітря та надмірної теплоти сильно випрїває.

Посмертні оповістки.

— **О. Константин Мудран,** парох в Хриплині, упокоїв ся дня 16. с. м. в 51. р. жатя, а в 21. р. сьвященства. В. с. п.

Телеграми

з дня 22. січня 1906.

Відень Бар. Феєрвари був вчора на двогодинній авдиєнції у цїсаря і зложив звіт з політичного положеня. Вечером був угорський премієр на двірськїм балю, а нині повернув до Будапешту.

Берлін. В Берлінї та по всіх провінціональних містах відбули ся вчора зборя соціялістів. На всіх зборах ухвалено односторонні резолюції з висловом симпатії для революціоністів в Росії і з протестом проти курияльного права виборчого до пруского сойму. Спокою не нарушено.

Льондон. Доси вибрано 232 ліберальних послів, 35 з робітничої партії, 96 уніоністів, 72 націоналів. Ліберали зискали 137 мандатів, а робітники 28.

Берлін. Berl. Lok. Anz. доносить, що революціоністи на Кавказі здобули кріпость Батум та увязнили команданта кріпости.

Гамбург. Hamb. Nachr. доносять з Петербурга, що на Кавказі оголошено републику і вибрано президента.

З нашого альбома.

Кайдани скинуть час!

До бою сьміло, братя,
До бою всі ідїм,
Для щастя України
Житє усі несїм!
До бою сьміло, братя,
До бою всі ураз,
Хай встане наша воля,
Хай щастє буде в нас
До бою сьміло, братя,
До бою сьміло враз,
Нї кулі, нї гармати,
Хай не лякають нас!
До бою за Україну,
До бою ми ідїм,
За волю ми народню
Житє усі несїм.
До бою сьміло враз,
Кайдани час піврати,
Кайдани скинуть час!
До бою сьміло, братя,
Хай буде воля-рай
Хай вольний буде народ,
Хай вольний буде край!
До бою сьміло, братя,
Побіда буде в нас,
Кайдани час піврати,
Кайдани скинути час!! —

Ольга Березинська.

Фейлетон.

Лікар і смерть.

Народна казка.

Був собі чоловік та такий вбогий, що не міг нікого вийти за кума для свого новонародженого сина. Коли він так засумований ходив від хати до хати, зустрінула его смерть і спитала, чого він такий сумний. Убогий чоловік розповів про своє горе і просив в тім клопоті смерть, щоби змілувала ся над его дитинкою і держала її до хресту.

Смерть приобіцяла і вложила своему похрестникови в колиску фляшину живої води. «Ся фляшина — сказала смерть, — принесе маленькому щасте, а яко лікар здобуде він собі богатство і славу. Капля сеї води вистарчить, щоби вилічити всяку недугу, а навіть умираючий відживе і буде знов здоровий. Одначе смерть додала ще й остерогу. «Як ваш синок доросте і стане славним лікарем, то нехай кожного разу, як прибуде до хорого, дивить ся, де я стою. Бо мене він усе побачить. Як я буду стояти в ногах, тоді най дає сеї каплі живої води; колиж я стану в голозах, то нехай сего не робить, бо се була би его смерть».

Похрестник смерти виріс і став великим лікарем, а слава про его чудотворну силу розповсюдилася по всіх краях. Де его закличали, стояла смерть в ногах, так що він ніколи не був в клопоті і не потребував порушити заборони смерти.

Аж ось занедужала мала царівна і его покликали, щоби її лічив. Вже хотів він з фляшки капнути одну каплю живої води на бліді уста гарної царівни, що лежала вже вовсім в вестямі, аж ось в переляку заглянув він смерть, що сим разом стояла в головах недужої. Хвилинку надумував ся лікар, але описля таки капнув живої води і недужа зараз пробудила ся і подужала.

Але коли цар і царяця горячо дякували лікареви, смерть віддалила ся мовчки з грізно піднесеним в гору пальцем. Другої ночі явила ся смерть у свого похрестника і сказала ему на порушене заборони, та віввала его, щоби йшов за нею. Лікареви жаль стало вмирати більше як він сподівався, і тоді почав він просити та здавало ся, що смерть справді була тронута. Она впровадила свого похрестника у велику печеру, де горіли мільони свічок, се були свічки життя людей.

На запитанє лікаря вказала смерть в повагою на маленьку свічку життя, що ледво блимала і здавало ся, що згасне кожної хвилини. Лікар спитав, чи не міг би замінити сю свічку на свічку, яких там чимало лежало. Смерть мовчки притакнула головою. Але коли лікар жадібно хватив за свічку, щоб її виміняти, поки она догорить, ушала она тимчасом на вогкий поміст печери і згасла, а лікар повалив ся також мертвий у ніг смерти.

Переказав Ол. Барвітський.

— Опустили печатню **Нові Проповіди Празничні д-ра І. Бартошевського**, по ціні 2 К. 50 с. Так ті Проповіди як і давнішні сего автора: **Проповіди Недільні** (4 К.), **Проповіди Похоронні** (4 К.), **Проповіди Майські**, з котрих часть о Состраданію Пр Богородиці надає ся до Проповідей Страстних (3 К.), **Проповіди Страстні** (1 К. 40), — можна набути в книгарнях ім. Шевченка (Львів ул. Театральна ч. 1) і в Ставропигійській (Львів, ул. Руска ч. 3.). У автора (Львів ул. Домса 5) можна всі ті книжки набути під догідними у слов'ями.

Житки і паперці можна набувати в „Сонільській Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.
від 15. до 1. лютого 1906.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер. представлено. В неділі і сьгодні 2 представлення о 4. год. попол. о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Більші вчасніше можна набути в конторі Плітона при ул. Кароля Людвика ч. 9 з купленем білетом на фстелі, ложі і Г-ряди цісела можна хати даром на представлене ом-бусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Каварні.

Стация почтова
телегр. і залізн.
Unterthemenau.

Річний оборот
поверх
3.000 вагонів.

Унтертеменаусна фабрика виробів з глини

ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:

гарні глини кафелів всякого рода і витривалости на хідні-п, дивні, стайні, подири і т. п., дальше плити мозаїкові в тисячах десенів від найпростішого до найбогатшого виконаня (річ а продукція 15 мільонів плит) для церков, шкіл, фабрик і т. д. подвійно поливані камінні рури, комина, ремізові рури, поливані цегли (сухопрасовані з п'ятикратною витривалостию для пальових будівель, мокро прасовані для будови каналів), плити до викладаня стін і фасад, блискучі плити, дахівні всякого рода, натуральної краски і поливані у всіх барвах, рури до Аренованя, кафлі до печей.

Ілюстровані цінінки даром і оплатно.
Число робітників 700.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою
у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентованя на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадження коштів посліжки можна присилати гроші чеками Щадницької поштової; вкладати може кожний, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кожного часу, навіть без виповідження (за ескаотом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 проц. сизату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотечки або доброї поруки.

На парцеляцїю і купню більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістра“.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди під уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів „Джістер“ на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки:	1.783.673 К.
Уділи членів:	133.117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 К.
Позички уділені:	1.616.402 К.
Цінні папері:	123.627 К.
Льокації:	169.456 К.
На рах. біжучим:	81.938 К.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папері

виплачує без потручення
пронізіі або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Л. Лопатинського

ПАРАЦЯ

комедія в 3 актах зі сьпівами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедія збогачує знатно галерию типів у наших народних штуках так в кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедія надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упослідженим недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сеї твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

ЗНАМЕНИТИЙ МІД ДЕСЕРОВИЙ

кураційний по 6 К. „раритас“ медоборів по 6 К. 60 сот. за 5 клгр. франко. Мід в плястрах 1 клг. 2 К. Від руского замовленя даю 20 сот. на будову театру.

Кореневич, емер. учитель, Іванчани 177(1-?) пошта в місці.

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає ви-пробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Caramellen

1740 нотар. потверджених сьвідочств стверджує ревний успіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охороною „Три сосни“. Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Міколай і Ска, дрогуерна; Якоб Байзер, аптека; О. ф. Віклер і Син; Кароль Палевський, аптека; Ів. Пінелес; М. Давльський аптека; Адольф Ашенаул, аптека під зол. елоном; І. Шпес-Поратинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курпер, дрогуерна; Лев Калер, аптека в Бродах; Ноахим Фрідман, апт. в Миколаєві; Зигм. Ротенберг, аптека в Олеську; Герм. Енглендер в Перемишлянах; Мартин Собель в Стрию; Д. Роінгер апт. в Збаразі; Моріц Бібрінг, апт. в Станиславові; Стап. Бурса, в Косові; Юліан Новицький, апт. в Печеніжині; Е. Стенцель, апт. в Коломиї; Адольф Дуретер, апт. в Бережанах; Зигм. Ля дес, аптека в Вишнівчюку; Золудислав Наглік окр. апт. в Бережанах; Б. Вальк, дрогуерна в Станиславові; І. Б. Лінк, дрог. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірні; С. В. Лянґінґер в Самборі; Др. Юл. Франкос, апт. в Тернополі; Вілг. Ляндесберг, апт. в Бродах; Здислав Завалкевич в Намінці; Г. М. Фішер апт. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санжі; Лавр. Цімерман маг. фарм. в Підволочисках; Ігн. Гешелес, апт. в Гордію; Ст. Фалішевський, апт. в Балигороді.